

פרק ה'

כבוש הגדה המערבית

221900 - 191000

פרק ה' - כיבוש הגדה המערבית

221900 - 191000

תאור ה-מח"ט

בתאריך 19 אוק' 73, שעה 1000 לערך, צלחה החטיבה את תעלת סואץ, פרט ל-גד' 184 שנשאר להתארגנות באיזור לקקן. ה-רק"מ צלח ע"ג גשר הגלילים והרכב האחר צלח ע"ג גשר הדוברות. מפקד האוגדה זימן אותי לפקודות במחנות אבו-סולטן ובמקביל כוחות החטיבה החמקמו בחור מחנות אבו-סולטן.

מפקד האוגדה עדכן אותי כי התקפת חס' 247 באיזור ספיאום נכשלה והטיל על החטיבה לכבוש את מערך אורחה ולטהר את "החייץ החקלאי". מאיזור ה"צינורות" - סיב ג' וצפונה. בדרכי חזרה לעבר כוחות החטיבה פגשתי ב-רס"נ ארד שמואל וצרפתיו שוב עם כוחות ל-סד"כ החטיבה.

סד"כ החטיבה :-

- א. מפח"ט - 1 סנק.
- ב. גד' 79 - 2 סנקים. (17 סנקים איש נקט) 17
- ג. גד' 184 - בהתארגנות עם 21 סנקים באיזור לקקן. 11
- ד. יחידה 424 - מפג"ד + 3 פל' חי"ר.
- ה. כוח שמוליק - מפג"ד + 2 פל' חי"ר.
- ו. יחידה 88 - 14 נגמ"שי בי.סי.ר. וסנקי פי.סי. 76. (6+8)

השיקולים העיקריים לתוכנית :-

- א. מערך אורחה הינו מערך החולש על דרך הגישה הראשית לאזור ה"חייץ החקלאי". לא היו ידיעות מפורטות על הערכות האויב בו אך באם להתיחס לקיבולת המערך יש לבצע התקפה חטיבתית בסיוע ארטילרי.
- ב. המערך נמצא ממערב ל"חייץ החקלאי". תקיפתו מכוון מערב למזרח תעניק לנו את היחידות הבאים :-
- (1) התקפה מהעורף.
 - (2) כיוון התקפה בלתי צפוי.
 - (3) המנעות מהמרון בשטחים הבעייתיים של ה"חייץ החקלאי".
- ג. כיבוש מערך אורחה שהינו שטח מפתח יקנה לנו שליטה בהמשך על כל איזור ה"חייץ החקלאי".
- ד. בהתאם לפוטוסטט היו ביצועים במערך ולכן יש לתפעל בלחימה על היעד, בעיקר, כוחות חרמ"ש.

תאור ה-קמ"נ (סרן יאיר ורדי)

ה"חייץ החקלאי" : איסמעיליה - דוור סואר

ק ר ע

1. כ ל ל י

א. גבולות גזרה

השטח נחחס בצפון ב"חייץ החקלאי" בין איסמעיליה - קהיר, במזרח בתעלת-סואץ, בדרום באגם המר הגדול ובמערב במישורי אאידה.

ב. תאור השטח

השטח ברובו הינו איזור חקלאי באורך של כ-20 ק"מ וברוחב משתנה של 5-20 ק"מ. האיזור מעובד בהשקיה בהצפה, ולכן מרובות בו תעלות השקיה. באגף המערבי, כאמור, גובל השטח עם מישורי אאידה כאשר החלק המזרחי של המישורים באיזורים שממזרח לכביש האמנה עדיין נמצא בגזרת הפעולה של החסיבה. אופי השטח ה-נ"ל הינו באיזור הצפוני דיונות עם דקליות ובאיזור הדרומי נמצאים מחנות אבו-סולטן שהינם מחסנים רחבים הבנויים בצורת עץ המסתעף לענפים עם רשת כבישים ומסילות ברזל (המחנות הם שרידי מחנות בריטיים).

הערה - במרכז השטח החקלאי באיזור דוור-סואר ישנו ש/ת שהוצא משימוש במלחמת ששת הימים ושימש כמרכז הגנח נ"מ באיזור.

ג. חלוקה לאיזורי משנה :-

(1) "רצועת התעלה" :-

ב"רצועת התעלה" נכללים "כביש התעלה" שעובר בצמוד לתעלה ומערכת הביצורים ממזרח וממערב לו שכוללת :-
(א) 6 משטחי צליחה ו-32 ירידות למים.
(ב) מערכת רצופה של רמפות לטנקים הצמודה לכביש וממערב לו. (ממערכת זאת ניתן לשלוט שליטה מירבית על מרחב התעלה שממזרח לה).

(2) "החייץ החקלאי"

איזור חקלאי מעובד באינטנסיביות בשיטת ההצפה ולפיכך מרובות בו תעלות המים. האיזור עשיר בצמחיה ובעצים בעיקר בחלקו הצפוני דבר אשר יחד עם התעלות להשקיה מקשה ומגביל מאוד את התנועה ומאפשר מסתור טוב וכמו-כן מגביל ביותר את התצפית.

מכשולים עיקריים בגזרה :-

- (א) "תעלת המים המתוקים" הנמשכת לכל אורך האיזור ברוחב משחנה של 20-18 מ'. ע"ג התעלה מצוי מספר רב של גשרי "ביילי" עבירים ל-רק"מ ומספר רב של מעברים חת מימיים ("גשרים איריים").
- (ב) תעלות ניקוז - קיימות שתי תעלות עיקריות :-
- (1) סרפאום - ק"מ 95 ברוחב 8 מ'.
- (2) סרפאום - דוור-סואר - ברוחב 7 מ'.
- (ג) סוללת מסילת הברזל - נמשכת לכל אורך הגזרה ובמקומות מסויימים מגיעה לגובה 4 מ' ומקשה ומגבילה את החציה של האיזור.

(3) מחנות אבו-סולטן

המחנות נמצאים באגף הדרום מערבי של הגזרה בנויים כמחסנים גדולים של חמושת וציוד המוקפים, בחלקם, בסוללות עפר. מהווים מגבלה לתנועה ולתצפית על כל האיזור.

(4) איזור הדיונות

האיזור נמצא באגף הצפון מזרחי של הגזרה. בנוי מדיונות גליות ודקליות אשר ככלל אינן מהוות מגבלה לתנועה.

ד. צירים בגזרה :-

(1) צירי אורך :-

(א) בגזרה קיימים 3 צירי אורך :-

- (1) "כביש התעלה" - כביש סוג ב' העובר בצמוד לתעלת-סואץ לכל האורך.
- (2) "כביש האמנה" - כביש סוג ג' העובר באגף המערבי של הגזרה ולמעשה מהווה גבול גזרה מערבי.
- (3) דרך תעלת המים המתוקים - דרך עפר סוג א' העוברת לכל אורך "תעלת המים המתוקים" ממזרח לה ובקטעים מסויימים ניחן לנוע גם ממערב ל-חמ"מ.

א ו י ב

2. כ ל ל י

- א. הערכות האויב ב-גדמ"ע לא הייתה ידועה למעשה והעובדות הבסיסיות שהיו ידועות שלמעשה עיקר הכוח של הצנא המצרי צלח את התעלה ובגדה המערבית נשארו כוחות לאבטחה.
- ב. לפיכך כל שלב בחנועה וכל כניסה לחא שטח חדש לוו בחששות מפני כניסה אל הבלתי נודע.

ג. במהלך הלחימה אותרו כוחות אויב הבאים :-

- (1) במתחם אורחה שהיה למעשה מתחם נ"מ התבצר כגדוד קומנדו.
- (2) בחוף "החייץ החקלאי" עצמו בסמוך למתחם אורחה ולטרפאום אותרו קבוצות חיילים בודדים אשר לחמו באופן עצמאי.
- (3) במתחם פוקסטרט 1 וברמפה פוקסטרט א' השולטת עליו אחזה כפלוגה עד שתי פלוגות חי"ר.
- (4) באיזור נפישה ומערב לאיזור הוטרדו הכוחות ע"י כוחות קטנים של קומנדו שפעלו בעיקר מאיזור ה-תמ"מ איסמעיליה - קהיר.
- (5) בשילוב לכל הכוחות הללו בוצעו מספר רב של החקפות אויר שכוונו בעיקר לעבר ראש הגשר מטבע הדברים שהחקיפות בוצעו גם על מטרות מזדמנות (כוחות החטיבה).

ד. גורם עיקרי בכל הלחימה של המצרים היו הרעשות ארטילריות שכללו תפעול נשק מכל הסוגים החל במרגמות וכלה בקטיושות לכל אורך הדרך של שלב הלחימה.

תאור ה-מח"ט

ה ת ו כ נ י ת

כוחות ומשימות :-

- א. גד' 79 - יוביל על ציר חיפה - חבית - ורדית, יתפוס עמדות על רכב החוליות מצפון לורדית 32 ויחפה.
- ב. יחידה 424 ועוד ח"פ פל' סנקים - כיבוש המערך הפלוגתי 6421.
- ג. יחידה 88 - כיבוש המערך 6422.
- ד. כוח שמוליק - עתודה חסיבתית ובהמשך כיבוש הרמפה טיב א'.

בשעה 1230 קראתי את מפקדי הכוחות אלי ונתתי להם קבוצת פקודות על גבי מפה ופוטוסטט. בשעה 1320 ההחלנו בתנועה על ציר חיפה - חבית - ורדית, כאשר סדר החנועה :-
גד' 79, חפ"ק חט', יח' 424, יח' 88, כוח שמוליק. גד' 79 עלה, תפס עמדות ופתח באש על מערכי אורחה. בשעה 1400 זימנתי, כמקובל, את מפקדי הכוחות לתצפית לעבר היעד, מאיזור עמדות הסנקים, שהיו בטווח של כ-ק"מ מהיעד 6421. מעמדת התצפית הבחנו כי היעד 6421 אינו מערך חפור וגם לא הבחנו באויב בכל האיזור. לאור זאת שיניתי את התוכנית החטיבתית וקבעתי כי יח' 88 חתקוף את 6422 - 1, יח' 424 חתקוף את 6422 - 2, כאשר גד' 79 יהיה בחיפוי ויקצה 2 סנקים ל-יח' 424 ו-2 סנקים לכוח שמוליק.

תאור ה-מס"ח (סא"ל שמעון בן-דוד)

סד"כ הארטיילריה לכיבוש מערך אורחה היה גד"ב 155 מ"מ ו-גד"כ 175 מ"מ. הסיוע החבצע ע"י סיווח 2 הגדודים והסטה האש בהחאם להתקדמות כוחותינו.

תאור ה-מח"ט

בשעה 1430 החלה התקיפה של מערך אורחה. בעת מעבר צומת ורדית - נורה דיווח לי מפקד יח' 88 כי הוא נחל באש עזה מהגבעה שבאיזור הצומת, הוא איננו מתעכב וממשיך במשימתו. שיניתי שוב את התוכנית והוריתי למפקד יח' 424 לחקוף את הגבעה ה-נ"ל ע"י כוח פלוגתי בפעולה רגלית.

תאור מפקד יח" 88 (רס"ג יוסף יודביץ)

היחידה צלחה את תעלת סואץ ע"ג גשר הדוברות ונענו לעבר מחנות אבו-סולטן. במקום זה ניתנה קב"פק חט" והמשימה שהוטלה עלינו הייתה לכבוש את מערך אורחה 6422. בהמשך עלינו לחצפית מצפון לורדית 32 ושם שונחה המשימה ומשימתנו החדשה הייתה לכבוש את אורחה 6421 - 1 בלבד. בשלבים הראשונים המצרים, כנראה, לא זיהו שזה כוח לא שלהם. עוד ראינו חלק מהכוחות שלהם מנספים ידיים לשלום. הם היו מופתעים מאוד מהגישה שלנו מהעורף ורק לאחר שפתחנו באש הם התחילו להשיב באש. בהגיענו לאיזור הגשר שבצומת ורדית - נורה התברר לי כי על הרכס אשר שולט על הגשר יושב חי"ר מצרי, בקשתה מה-מח"ט לא להעסק אתם מכיוון שהחיילים שלי לא מאומנים ללחימה רגלית והמקשתה במשימה, לפי אישור ה-מח"ט.

תאור מג"ד 79 (רס"ג נתן בן-ארי)

הגדוד צלח את תעלת סואץ ע"ג גשר הגלילים והתמקם במחנות אבו-סולטן. הגדוד היה מאורגן ב-3 מסגרות פל" ומנה ¹⁷ טנקים. במחנות אבו-סולטן קבלנו פקודה להשתתף בכיבוש מערך אורחה, כאשר תפקיד הגדוד הינו לחפות על הכביש ע"י יח" 88 ו-424. פל"ז (בפיקוד סרן רמי מתן) (4 טנקים) הוכפפה ל-יח" 424. נענו בראש החטיבה, תפסנו עמדות חיפוי מצפון לורדית 32 ופתחנו באש על היעד. תוך כדי הירי איתרתי שמערך 6421 אינו תפוס ע"י האויב ודווחתי על כך ל-מח"ט.

תאור מפקד יח" 88 (רס"ג יוסף יודביץ)

בלחימה על היעד הכח התפצל ל-2 כוחות משנה. כח אחד בפיקודי השתלט על החלק הצפוני של מערך 6422 - 1, מצפון לציר ורדית וכוח שני בפיקוד ה-סמג"ד תקף את החלק המרכזי שבין ציר ורדית ונורה (ממ"מ). עברנו את הגשר, החפרשנו שמאלה וטהרנו ראש עד מסילת הכרזל. כח ה-סמג"ד נתקל בהתנגדות עיקשת, היו נפגעים רבים והתעוררו קשיים. ה-סמג"ד הגיע למסקנה כי לא יוכל לגבור על האויב בגזרתו ופנה אלי בבקשה סיוע. לקחתי עמי 3 כלים ותגברתי אותו. אך למרות זאת הסזב באיזור היה קשה מאוד. פניתי ל-מח"ט וביקשתי ממנו סיוע חי"ר לטיהור המערך.

תאור ה-מח"ט

הכוח המצרי שהיה על היעד היה כוח קומנדו בסדר גודל גדודי. הכוח גילה התנגדות קשה והתפתח קרב עז. יח' 424 טהרה את הגזרה שמדרום לציר ורדית ללא כל בעיות אך על הרכס שבצומת ורדית - נורה הם נתקלו בהתנגדות קשה והתפתחה לחימה ביעד מבוצר. עיקר הקשיים התעוררו במערך 6422 - 1 בגיזרה התחומה בין ציר ורדית ונורה שם פעל סגן מפקד יחידה 88. מפקד יחידה 88 פנה אלי ובקשני לתגבר אותו בכוח חי"ר. הוריתי לשמוליק לחוש לעזרת יחידה 88 וכך אמנם בוצע.

תאור מפקד כוח שמוליק (רס"ג שמואל ארד)

קבלתי פקודה מה-מח"ט לשנות את התוכנית, לאור קשיים של יחידה 88. הפקודה היתה לטהר את מערך אורחה 1 בין הכביש וה-חמ"מ. גחתי פקודה קצרה ל-מ"פיים והמשכנו בתנועה על ציר ורדית. פרשתי את ה-זחל"מים ופתחנו בהסתערות, תוך כדי יצור אש, לעבר היעד המבוצר הנמצא במערך. בגמר "שטיפת" היעד נשארה פלוגה אחת בפיקודו של סגן צוקר רפאל וסיהרה את היעד ואני עם הפלוגה השניה המשכתי "לשטוף" את מרגלות היעד לעבר חעלת המים ו"בית החווה" שמדרום לחחנת הרכבת. התעלות ביעד היו רוויות באויב וכל צרור או זריקת רימון הרגו מספר חיילים מצריים. את "בית החווה" והבתים שלידו סיהרנו בשיטת לש"ב. המשכנו בטיהור עד חושך והתארגנו להגנה באיזור "בית החווה".

תאור מפקד יח' 424 (סא"ל משה ספקטור)

בתאריך 19 אוק' 73, בבוקר, צלחנו, במסגרת חט' 14 את חעלת-סואץ ונענו, דרך מחנות אבו-סולטן, לכבוש מערך אורחה. המשימה של הגדוד היתה לכבוש את היעד 6421, אך בעת החצפית על היעד המשימה שונתה והוטל עלינו לכבוש את 6422 - 2, מדרום לציר ורדית. הכוח מנה 2 פל' חי"ר ע"ג זחל"מים ו-4 סנקים מ-פל' ז' 79/ שקבלתי ח"פ. יח' 88 נעה ראשונה לפני. הכוח הגיע לאיזור הגשר בצומת ורדית - נורה ונתקל באש. בהתאם להוראת ה-מח"ט, הורדתי את האנשים מה-זחל"מים והם נצמדו לרכס שנמצא מצפון לציר ורדית, וכתוצאה מכך פצלתי את הכוח לשניים. הכוח שנע ראשון סיהר רגלית את היעד השולט שבאיזור צומת ורדית - נורה והכוח השני עם הסנקים נע דרומה וסיהר את השטח של 6422 - 2, ללא התנגדות משמעותית. ברכס השולט האויב גילה התנגדות עיקשת ביותר ולכן החזרתי את הפלוגה הדרומית צפונה והיא חיפתה על הפלוגה שסיהרה את התעלות. היעד היה מבוצר ושרץ אויב. נהלנו קרב זהיר והשמדנו אט אט את האויב בונקר אחרי בונקר. לאחר מכן ה-מח"ט הורה לי לסייע ל-יח' 88 בטיהור היעד שבין ורדית - נורה. סיהרנו את היעד מעמדה לעמדה ונערכנו עליו להגנה.

תאור ה-מח"ט

בשעה 1708 הסתיים כבוש מערכי אורחה והסביבה. ארגנו נקודת פינוי נפגעים בצומח חבית - ורדית וקזמנו מסוק לפינוי, אך עקב מגבלות אויב המסוק לא אושר ופינוינו את הנפגעים ברכב לעבר לקקן.

תאור ה-קרפ"ח (סרן דורון מייזל)

כוחות הרפואה של החטיבה בשלב הצליחה כללו את ה-תאג"דים בפירוט הבא :-

- א. גד' 79 - 2 רופאים, 2 נגמ"שים.
- ב. גד' 184 - 2 רופאים, 2 נגמ"שים.
- ג. יחידה 424 - 1 רופא, 2 זחל"מים.
- ד. יחידה 88 - 2 רופאים, 2 נגמ"שי בי.טי.ר.

החוכנית הרפואית התבססה בעיקרה על מחלקות הרפואה האורגניות הנזכרות לעיל, כאשר תאג"ד 184 נשאר ב-גדמ"ז, באיזור לקקן יחד עם הגדוד, וצלח עימו רק בשלב יותר מאוחר.

גורמי רפואה אוגדתיים (פלר"קים) היו ממוקמים במקומות הבאים :-

- א. פלר"ק בלקקן.
- ב. פלגה אחת באיזור הגשרים במצמד.
- ג. פלר"ק ממערב לגשרים, באיזור הצליחה.
- ד. פלר"ק על ציר חבית 36.

בהתאם להנחיות אמורים היו ה-תאג"דים לנוע בעקבות הגדודים, לקלוט את הנפגעים ולפנותם בהיסס, במידת האפשר או לפנותם ברכב ל-פלר"ק הקרוב, בחבית 36.

ציר הפינוי העיקרי אמור להיות ציר ורדית, כאשר ה-תאג"דים אמורים לפרוס בצירי הציר, חוץ הקמת חחנת איסוף מרכזית בצומח חבית - ורדית שחיה נקודת השהייה לפינוי אוירי.

תאור ה-קרפ"ח (סרן דורון מייזל)

במהלך המתקפה היו לחטיבה נפגעים בכמות רבה. רוב הנפגעים היו מקרב יחידה 88, כמו-כן נפצע קשה קצין הרפואה של יחידה 424, ואחד משני קציני הרפואה של יחידה 88. הנפגעים פונו ל-חאג"ד שנפרס בצומת חבית - ורדית, ובקשנו מסוקים לפינוי. לא ניתן אישור להנחתת מסוק, ולפיכך פונו הנפגעים ברכב לעבר לקקן. מלקקן עצמה שוב לא ניתן היה להנחית מסוקים מאחר והנפגעים הגיעו לשם בחושך. משום כך הושהו הנפגעים לעבר כספי 56. רוב הנפגעים הושהו בתחנות הביניים השונות הנזכרות לעיל משך כ-18 שעות עד שפונו לאחור.

תאור ה-מח"ט

אם לסכם את הקרב על מערכי אורחה הרי שלמרות החטיפה שבוצעה מהעורף בסיוע ארטילרי של 2 גדודים גילה האויב רוח לחימה גבוהה מאוד. הקרב היה קשה מאוד וגמר סיהור היעד באופן סופי הסתיים רק למחרת בצהריים אחרי שכל הבונקרים טוהרו. בקרב זה היו לכוחותינו 18 חללים ו-43 פצועים, ונפגעו סנק פי.טי. 76 ו-4 נגמ"שים בי.טי.ר. 50. בסריקה שנערכה אחרי הקרב אחרנו כ-300 חיילי אויב הרוגים ושבינו כ-50 חיילים למחרת היום. בגמר כיבוש מערך אורחה הצטרף אלינו רס"נ נתן שונרי מג"ד 317/582 עם מספר זחל"מים.

תאור ה-מח"ט

עד שעות הערב טהרנו את האיזור ועם ערב נכנסנו לחניון לילה כאשר גד' 317/582 אבטח את הגשר בצומת ורדית - נורה. גד' 79 ו-יח' 88 ערוכים על ציר ורדית. יח' 424 החזיקה את הרכס השולט שממזרח לצומת ורדית - נורה. כוח שמוליק נשאר ב"בית החווה", אבטח את עצמו והיווה אבטחה רחוקה לחטיבה ו-גד' 184 נשאר עדיין באיזור לקקן. כנסתי את מפקדי הכוחות, קבעתי גבולות גזרה, מדיניות פתיחה באש והוראות נוספות. בשעה 2220 ניחכה עלינו אש ארטילרית של תותחים ו-מטל"רים משך 55 דקות. האש היתה מאסיבית מאוד וחששתי כי האויב עומד לערוך עלינו התקפה נגד. הכנסתי את הכוחות לכוננות מפני פשיטה וכעבור כשעה חלה רגיעה.

תאור מפקד יח' 424 (סא"ל משה ספקטור)

עם תחילת הירי הארטילרי הוריתי לחיילים להתפזר ולרדת לעבר הסנקים והחיילים חפסו מחסה מתחת לסנקים. הרופא הגדודי ירד מהיעד, חצה את הכביש צפונה, נפל עם ה-זחל"מ לחוך מחפורת ובעת פעילות החילוץ הוא הדליק בטעות פנס. סנק מ-יח' 88 פתח עליו באש ולקול צעקות בעברית מכוון ה-זחל"מ הפסקנו את האש. הרופא נפצע קשה אך חזר אלינו לאחר המלחמה. בנוסף לכך נפגעו לנו 3 זחל"מים.

תאור ה-מח"ט

בתאריך 20 אוק' 73, בשעה 0530 התחלנו בטיהור "חייץ החקלאי". מצד הכוחות השכנים היה ש-חט' 247 היתה באיזור מערך יורק. חט' 35 נעה לאורך ה"חייץ החקלאי" מכוון דרום לכוון צפון ובצענו עמה מגע הדוק ברשת הרדיו וחבירה פיזית במסכה 30 ויותר מאוחר ביורק א'.

עקב היות איזור ה"חייץ החקלאי" סבוך פעלנו ב-שח"פ הדדי והדוק של חי"ר וטנקים תוך חלוקה לכוחות המבוססים על הגדודים שב-סד"כ. שיטת הפעולה היתה מבוססת על כוון תקיפה מהעורף ממערב למזרח ע"י כך שכוח חי"ר נע פרום רגלית וסורק את השטח. הטנקים נעים צמודים בעקבותיו ומוכנים לסייע ולחפות בכל מקרה של החקלות ואתור התנגדות. בהגיע כוח ה-חי"ר לשטח הפתוח באיזור המזרחי של ה"חייץ החקלאי" הוא נעצר והטנקים נעו, זינקו והשתלטו על הרמפות. ההתקפות בוצעו בדירוג מדרום לצפון בכדי שאפשר יהיה לרכז את מירב הסיוע הארטילרי עבור כל תקיפה. ההתקפות בוצעו כמתוכנן והפעם קצרנו את יבול הקרב ביום הקודם על מערך אורחה, ששימש, כאמור, שטח מפתח באיזור ה"חייץ החקלאי". האויב המצרי נסוג וניתקלנו באויב דליל מאוד שלא היווה כל בעיה.

תאור ה-מס"ח (סא"ל שמעון בן-דוד)

ה-סד"כ לכבוש הרמפות השחנה, אולם היו לרשותנו כ-3 גדודים, בני כ-4 קנים כ"א, שמחוכם היינו חייבים להקצות יחידות אש עבור חט' 35 שהסיוע שלה היה באחריותנו. הטכניקה בהעסקת המטרות היתה טווח הרמפות ע"י ה-קש"א של הכוח החוקף, העסקה בקצב מירבי עד טווח הבטיחות בתקיפה והטרדת הרמפה הצפונית יותר ע"מ לוודא ניטרולה במקביל לתקיפת כוחותינו והעסקתה בהמשך.

תאור ה-קרפ"ח (סרן דורון מייזל)

בתאריך 20 אוק' 73 תוגבר מרחב החטיבה ב-פלר"ק שניתן לנו ת"פ, אשר פרס בציר ורדית 32. משך היומיים האחרונים ללחימה התעוררו עיקר הבעיות בקרב כוחות, שלא ב-סד"כ החטיבה, שלחמו באיזור ה"חייץ החקלאי", במרחב בין אורחה עד דרומית לאיסמעיליה.

הנפגעים פונו ל-תאג"דים שפרסו בעורף הכוחות הלוחמים, ומשם ל-פלר"קים על ציר ורדית וציר חבית ומשם בהיטס לרפידים.

תאור מג"ד ס"ר ו-נ"ט 317/582 (רס"נ נתן שונרי)

בתאריך 20 אוק' 73 בבוקר קבלתי הוראה מה-מח"ס לכבוש את הרמפה טיב א', הרמפה האחורית הנמצאת ממערב לה ואת האיזור שמסביב. למשימה זו קבלנו פל' סנקים מ-גד' 79. נענו רגלית בפריסה וסרקנו את השטח מבלי שנתקלנו בהתנגדות משמעותית, פרט למספר חוליות אויב פה ושם. לאחר תנועה של 1 ק"מ, לערך, הגענו לרמפה האחורית שהייתה במוצא המזרחי של השטח הסגור ונגלה לפנינו שטח פתוח. התקשרתי ל-מח"ס, הודעתי לו כי השטח לחעלת סואץ הינו שטח פתוח והצעתי לו להפעיל את גד' 79 בשטח הפתוח - דבר שבוצע.

תאור מג"ד 79 (רס"נ נתן בן-ארי)

בתאריך 20 אוק' 73 בבוקר השתלב הגדוד בכיבוש איזור ה"חייץ החקלאי" והמשימה הקונקרטיית הייתה להיות בכוננות לסייע לכוחות הרגליים במקרה של התקלות בהתנגדות קשה. בהתאם להוראה מה-מח"ס עברנו דרך הכוח של גדס"ר ו-נ"ט 317/582 והשתלטנו על מערכת הרמפות הקדמית באיזור טיב א'.

תפשנו עמדות על הרמפות ופתחנו באש על מטרוח אויב ב-גדמ"ז ו-ע"י כך סייענו ל-חט' 600 בהתקדמותה צפונה, תוך חאום הדדי ברשת הרדיו עם מג"ד 600/410 (רס"נ יהודה גלר).

תאור מפקד יח' 424 (סא"ל משה ספקטור)

בתאריך 20 אוק' 73 בבוקר קבלתי משימה מה-מח"ס לכבוש את פרח 6521 שהינו בסיס טילים, לטהר אותו בסריקה רגלית, כאשר סנקים נעים מאחור ובצמוד לכוח ו-אח"כ לכבוש את הרמפה פוקוסטרוט ג'. נענו לעבר המשימה וסרקנו באש את האיזור. הכוח נע רגלית והסנקים נעו מאחור בבטחה, תוך כוננות להצטרף ללחימה במידה ונתקלים. השתלטנו על רמפה עורפית פרח 6521 והרמפה פוקוסטרוט ג'. כשלב זה הסנקים עברו חזרה ת"פ גדוד 79 ואנו ירינו באש נק"ל ו-אח"כ באש ארטילרית כלפי כוחות מצריים שניסו לצלוח את חעלת-סואץ ממזרח למערב.

תאור מפקד כוח שמוליק (רס"נ שמוליק ארד)

בתאריך 20 אוק' 73 עם שחר השתלטנו על היעד 6322 - סרפיאום. אח"כ חברו אלינו כוחות מ-חט' 35 שנעו בפריסה רגלית מכוון דרום. הצטרפנו לכוח של רס"נ נתן שונרי ובמסגרתו תקפנו את פוקוסטרוט. נענו צפונה על ציר מסכה (מסילת הברזל) עד כ-ק"מ מצפון למסכה 29, שם פנינו מזרחה, כמתוכנן, לעבר פרח 6521. באיזור זה נתקלנו במארב מצרי שפגע ב-2 ה-זחל"מים הראשונים של הכוח בפיקודו של רס"נ נתן שונרי והשמיד אותם. קבלתי פקודה מנתן לפרוס את הכוח שלי, שהיה מאחור, ולטהר רגלית את המארב המצרי. התחלנו לטהר רגלית, כאשר אני נמצא עם פלוגה אחת פרוס מצפון לציר. פלוגה שניה בפיקודו של סגן צוקר רפאל פרוסה מדרום לציר. השטח היה סבוך מאוד ע"י שדות תירס גבוהים ובחוכם היו הרבה מאוד בתים כפריים שלמים והרוסים.

הפלוגה של סגן צוקר רפאל נחקלה בחעלה קשר ובה 3 מבנים שאותה איישו כ-15 חיילי חי"ר מצריים. הכוח המצרי איתר את כנחנו ראשון ופתח באש, תוך זריקת רימונים וכתוצאה מכך נהרג ה-מ"פ (סגן צוקר רפאל) וה-סמ"פ (סגן נדב קרני). ה-מ"מ (סגן יואב גוטסמן) שנשאר נפצע ובפיקודו הלחימה נמשכה. הוא טיהר את איזור הבתים וחיסל את האויב. לכוה, פרט ל-נ"ל, היו שני פצועים נוספים. הכוח השני, שהיה תחת פיקודי, הגיע עד הסתעפות השבילים בקצה הצפוני של בסיס הטילים, "ניקה" את השטח ושם נתתי פקודה להתארגן. שלחתי אנשים לפנות את הנפגעים וארגנו את שני הפלוגות. במקום זה המשכנו לראות כ-40-50 חיילים מצריים מסתובבים בחורשות שנמצאות בינינו ובין מחסם פוקוסטרוט. בקשתי סיוע ארטילרי, דרך רס"נ נתן שונרי, כשאנחנו מלווים את ההנחתה הארטילרית בירי של 2 הטנקים שהיו מצוותים עם הכוח. קבלנו סיוע ארטילרי ובנוסף לכך 2 יעפים של מטוס פאנטום שהוריד פצצות סי.בי.יו. על המחסם. לאחר שהסתיימה ההפגזה הארטילרית פרשתי את הכוח משני צידי הציר והמשכנו לנוע קדימה, תוך תנועה ואש ובחיפוי הטנקים, לעבר הכפר שנמצא ממערב לפוקוסטרוט א'. הגענו לקצה הדרום מערבי של הכפר, נתקלנו ב-קת"ק שישב בצריח המסגד. כוונתי את הטנק וב-2 פגזים הוא דפק את ה-קת"ק וצריח המסגד. המשכנו בתנועה, תוך המנעות ממעבר דרך השטח הבנוי של הכפר, מחשש להתקלות בחיילי אויב והסתבכות ב-לש"ב. להערכתי, כתוצאה מההפגזה הארטילרית והסיוע האוירי, נמלטו חיילי האויב מהמקום.

מחסם פוקוסטרוט עצמו מורכב מ-2 חלקים. בחלק הצפוני ישנו מוצב היקפי מבוצר בגודל של 1.2 ק"מ x 0.8 ק"מ. בחלק הדרומי נמצאת הרמפה פוקוסטרוט א' שרוחבה כ-150-200 מ' והיא מתנשאת לגובה רב יחסית. החלטתי להשתלט בתחילה על הרמפה. כשהגענו לאיזור הרמפה, נתנו מכת אש עם הטנקים וכוחות הרחק הקדמיים שהצבתי והכנסתי פלוגה אחת בפיקודו של סרן דני גונן, לחעלה ההיקפית של המערך ואני עם הפלוגה השניה השתלטתי על הרמפה, ללא כל התנגדות. התקדמנו עד קצה הרמפה. קבלנו מכת אש, כולל 2 פגזי טנק שעמד בקצה הצפוני של המוצב פוקוסטרוט. ממכת אש זו היו לנו מספר נפגעים בכוח של רס"נ נתן שונרי. הטנק שהיה עמנו הצליח להשמיד את טנק האויב ב-2 פגזים. כוחות מצריים נראו מחופרים בחלק הצפוני של מוצב פוקוסטרוט ובשלב זה ירד הלילה כך שהתארגנו להגנה על הרמפה.

תאור ה-מח"ט

כיבוש הרמפות והשתלטות על ה"חייץ החקלאי" בוצע בזהירות ובאיטיות, כאמור לעיל. עם גמר כיבוש של כל רמפה עלו הטנקים לעמדות אש וירו לעבר ה-גדמ"ז, תוך תאום עם חט' 600, וסייעו לתנועתה צפונה.

בשעה 0900 הוריתי ל-גד' 184 לחצות את העלה-סואץ ולנוע לעבר צומת חבית - ורדיח לקבלת הוראות נוספות. את יח' 88 שלחתי להתארגנות באיזור ורדיח 32 ובשעות ל-פנה"צ החזרתים למערך אורחה ע"מ לאבטח את המקום, מחשש להפחעות.

מפקד האוגדה הורה לי לקבל אחריות על ציר חבית מצפון לצומת חבית - ורדיח והעביר ת"פ החטיבה מח' טנקים של חט' 421 שהיחה ממוקמת בטגול 333. הטלתי את המשימה על מג"ד 184 וצרפתי אליו את יח' 88.

תאור מג"ד 184 (ס"ל אלמוג אברהם)

בתאריך 20 אוק' 73, בבוקר, קבלתי פקודה לצלוח ע"ג גשר הגלילים ולהגיע לאיזור ורדית 32. במקום זה התמקם הגדוד ואני נעתי להפגש עם ה-מח"ט במחחס אורחה שם קבלתי משימה מה-מח"ט, לנוע על ציר חבית, ללחוץ צפונה ולנסות לתפוס את 3 הגשרים שנמצאו בין חבית 29 ו-27. למשימה זו קבלתי ה"פ מח' סנקים מ-חט' 421 שהיתה ממוקמת בסגול 333 ואח"כ יח' 88. עד חבית 29 נענו בשדרה על הכביש והתנועה היחה ללא כל התנגדות. אח"כ נענו תוך תנועה וחיפוי צפונה, כבשנו את הגשרים בחבית 29 וגשר נוסף כ-1 ק"מ מצפון לו והגענו עד לבסיס הטילים בפרח 6620. בשלב זה אחד הסנקים מהמחלקה שהיתה ממוקמת בסגול 333 נפגע ע"י טיל נ"ט שנורה עליו מכוון מערב והיו לנו מספר נפגעים, שאותם פינינו מיידית והסנק נפגע שנית ונדלק. התארגנו באיזור כאשר 2 פל' נערכו בפרח 6620, פל' שלישיה מוקמה בסגול 310 ו-יח' 88 אבטחה, קצת מאחור, כלפי מזרח ובעיקר מערב. הפלוגה המערבית שיפרה עמדות מצפון לסגול 310 ושלטה על הגשר העיקרי שהיה באיזור חבית 27.

תאור ה-מח"ט

בתאריך 20 אוק' 73, בשעות הערב, מצב החטיבה היה כדלקמן :-

- א. גד' 184 ו-יח' 88 על ציר חבית באיזור פרח 6620 ומצפון לסגול 333 באבטחה כלפי צפון.
- ב. גד' 79 חזר להתארגנות באיזור ורדית 32, מח' סנקים הועברה ה"פ חט' 35.
- ג. יח' 424 בתנועה חזרה לעבר ורדית 32 אך עקב שקיעת הסנקים שהיו עימו הגיע למקום רק בשעה 2300 לערך.
- ד. כוח שמוליק ו-גדס"ר ו-נ"ט 317/582 בפוקוסטרוט א'. הכוח קיבל לשם סיוע פל' מ-גד' 63/48 בפיקודו של קצ"ה.

הלילה היה די שקט וניצלנו אותו להתארגנות ומנוחה.

- א. בתאריך 21 אוק' 73, המשכנו בלחימה תוך נסיון להשתלט על שטחים נוספים. גדוד 184 קיבל ה"פ פל' מצוערי בה"ד 1 בפיקודו של רס"נ יצחק זמיר וכבש את הגשר בחבית 27. במקביל רכזנו מאמץ באיזור פוקוסטרוט 1, כאשר גד' 79 ו-יח' 424 נשארו בהתארגנות באיזור ורדית 32. חניון זה זכה להתקפות מטוסים אך לא היו כל נפגעים למרות פגיעות קרובות מאוד.

תאור מג"ד 184 (ס"ל אלמוג אברהם)

בתאריך 21 אוק' 73, בבוקר, קבלתי פקודה מה-מח"ט לתפוס את הגשר. נענו עם 2 סנקים ו-2 נגמ"שי בי.טי.אר. 50 שירו לחזית ולאגפים בחיפוי סנקים נוספים שעמדו בעמדות חיפוי מצפון לסגול 333. הגשר נכבש כמעט ללא התנגדות. על הכביש היו מונחים מונ"רים שאותם השלחנו לצידי הכביש ע"י חיילים רגליים שנעו אחרי ה-נגמ"שים. השארתי לאבטחה את פל' צוערי בה"ד 1 עם 3 סנקים והם הגנו על הגשר בשעות הלילה. משך הלילה בצעו המצרים נסיון לכבוש את הגשר מחדש ובמהלך הקרבות נהרגו להם 12 חיילי חי"ר.

תאור מ"פ צוערי בה"ד 1 (רס"נ יצחק זמיר)

בתאריך 21 אוק' 73, התייצבתי אצל מג"ד 184 וקבלתי ממנו פקודה לחפוס את הגשר הבית 27. לצורך המשימה קבלתי כוח של שני נגמ"שים בי.טי.אר. מיחידה 88. הנעתי את ה-נגמ"שים קדימה והם נעו תוך רסוס באש מקלעים לאורך הכביש. השתלטנו על הגשר ומעברו הצפוני היו עמדות חפורות המאוישו באויב שכלל טילי נ"ט. היעד טוהר משני צידי הכביש ולאחר הקרב זיהינו כ-20 גופות של חילי האויב.

התארגנו להגנה במקום בסיוע 3 טנקים. משך הלילה היה נסיון מצד האויב לכבוש את הגשר. הכח כלל חיילי חי"ר אך התקפתם נהדפה והיו להם כ-10-20 הרוגים.

בתאריך 22 אוק' 73, עם שחר, בצע האויב התקפת חי"ר נוספת. ניחכה עלינו אש מצמרות העצים ואז פתחנו באש על צמרות העצים ואש האויב פסקה. בשעה 1000 לערך, חודש נסיון התקיפה המצרי ולנו נפגע טנק והיו לנו 2 הרוגים ו-6 פצועים.

תאור מפקד יח' 88 (רס"נ יוסף יודכץ)

בתאריך 21 אוק' 73, היתה היחידה בהתארגנות באיזור חבית 29-30. בשעות הצהריים היתה עלינו התקפת אויב. ירדו עלינו 8 מטוסים שבצעו 2 יעפים. באותה תקיפה לא הופיעו מטוסינו ומאש מקלעינו נפלו 2-3 מטוסים. לנו נגרמו אבידות, לא מפגיעות ישירות, אלא כתוצאה מפצוצו השהייה שהתפוצצו לאחר שאנשינו קמו. נהרגו לנו 2 חיילים ו-2 נוספים נפצעו ופוננו פינוי אוירי מהיר. לאחר כשעתיים תקפו אותנו 8 מטוסי אויב ב-2 יעפים. גם בפעם זו הפלנו 2 מטוסים באש מקלעים כך שבאותו יום הפלנו בודאות, 4 מטוסים. בערב נכנסנו שוב לחניון לילה באיזור פרח 6620. המצרים ירו ארטילריה לעבר החניון ופרט לזה לא היו אירועים מיוחדים.

תאור מפקד כוח שמוליק (רס"נ שמואל ארד)

בתאריך 21 אוק' 73, בבוקר, נגלה לנו מחזה נוראי של כוחות ארמיה 2 שהיו ב-גדמ"ז. העליתי את הסנקים לעמדות אש וירינו על מטרות אויב ב-גדמ"ז, השמדנו בכינון ישיר 2 סול' ארטילריות וראינו את התותחים עפים באויר והשמדנו 2 נגמ"שים בי.טי.אר. של האויב. עלית הסנקים לעמדות גרמה לירי תגובה של האויב בירי טילי נ"ט, תותחי נ"ט וארטילריה.

בשעות ל-פנה"צ המשכנו בכיבוש מוצב פוקוסטרוס 1. פל' ה-חי"ר מ-גד' 48 קיבלה משימה להמשיך לטהר את התעלה הצפונית של המוצב כלפי צפון. הפלוגה נכנסה לתעלה בשעה 1400 לערך בחיפוי סנקים ו-מא"גים שהיו על פוקוסטרוס א' והתחילה לטהר את התעלה. הפלוגה התקדמה בתעלה ללא בעיות מיוחדות עד הגיעה למקום בו התעלה נפסקת וכעבור כ-100 מ' היא מתחדשת. באיזור זה היו כ-30 לוחמי חי"ר מצריים. בשלב זה הכוח היה נאלץ לעזוב את התעלה ולחצות שטח פתוח, ע"מ לתקוף את המוצב המצרי. כאן נפגע ה-מ"פ ומספר חיילים נוספים. ההתקפה נבלמה והוחלט להמתין עד רדת החשיכה, בכדי להמשיך בכיבוש.

תאור ה-מח"ט

הוברר לי כי יש להכניס ללחימה בפוקוסטרוט כוח רענן. פניתי למפקד האוגדה והוא הקצה ח"פ את גד' 63/48 בפיקודו של סא"ל כהנר שמעון (קצ"ה). בשעה 1800, לערך, נפגשתי עם קצ"ה על פוקוסטרוט א', צפינו על פוקוסטרוט 1 וגבשנו תכנית החקפה ללילה כאשר הנחייתי את קצ"ה שהוא אינו מוגבל בזמן ועליו לסיים את המשימה עד אור ראשון בבוקרו של ה-22 אוק' 73.

תאור מג"ד 63/84⁴⁸ (סא"ל כהנר שמעון - קצ"ה)

הגדוד חצה את תעלת-סואץ בתאריך 20 אוק' 73, במסגרת חט' 35, והגיע עד סרפאוס. בשעות הערב קבלתי הוראה מ-מח"ט 35 להעביר פל' חי"ר ת"פ חט' 14. הפלוגה הוקצחה לגדוד של נתן שונרי בשמירה על הטנקים והכוח בפוקוסטרוט א'.

למחרת בבוקר, בתאריך 21 אוק' 73, המשכנו בתנועה עם 3 פלוגות צפונה מסרפאוס, דרך פרח 6521 לעבר פרח 6522. כשנענו בדרך קבלנו הפגזה באיזור עז. מוסא אל-מסרי, כ-1 ק"מ ממערב לפוקוסטרוט א'. התקשר אלי רס"נ נתן שונרי ואמר לי שיש כוח בפוקוסטרוט 1, כי זהו מתחם גדול מאוד והאויב במתחם מטריד אותו וגרם לו מספר נפגעים. הוא ביקש ממני להשתמש בפלוגה שלי הנמצאת אהו. אני בקשתי ממנו כי ימתין עד לאחר שנשתלט על הכפר עז. חנידק הנמצא ממערב לפוקוסטרוט 1, כך שנוכל לתת סיוע לתקיפה ובאם יהיה צורך אוכל להקצות יותר כוח. נתן אמר לי שהוא יחכה, אך כשהגעתי לכפר הוא אמר לי שהפלוגה בדרך. ניסיתי לעצור אותה, אך הוא אמר לי שהפלוגה הגיעה לתעלות וזה הולך בלי בעיות. בינתיים אנו היינו בתוך הכפר ופתחנו בחילופי אש עם הכוח שהיה בפוקוסטרוט 1. מדיווחים שונים נראה לי, למרות שהיו לנו 2 פצועים, שהכוח שם הוא לא רציני.

יותר מאוחר דיווח לי נתן שונרי כי בפלוגה יש 2 נפגעים ושאל אותי באם אני יכול לפנותם מכוון הכפר. אמרתי לו שיורה לפלוגה לעבור לרשת הרדיו שלי וה-סמ"פ דיווח לי שה-מ"פ ועוד מ"מ נהרגו. הפלוגה הגיעה לקצה תעלה שנמצאה כ-100-150 מ' משטח החיוני של המוצב. ה-מ"פ התרומם כדי לכוון את הארטילריה, נפגע ונהרג. ה-סמ"פ רצה להמשיך בהתקפה בהתאם להוראות של נתן שונרי, קרא אליו את ה-מ"מ לתדריך וברגע שה-מ"מ התרומם הוא נפגע ונהרג. ברגע זה, כאמור לעיל, נכנסתי לתמונה. דבר ראשון היה נראה לי שהפינוי יבוצע יותר טוב מכוון הרמפה של פוקוסטרוט א' וכך אמנם בוצע. התקשרתי עם מח"ט 35 הוא הורה לי לעבור ת"פ חט' 14.

מצב הגדוד היה כדלקמן :- פל' אחת בעז. חנידק, פל' שניה באיזור סגול 211, פל' שלישית מאחור באיזור עז. מוסא אל-מסרי, פל' מסייעת באיזור פרח 6521 ו-פל' ד' בתעלה בפוקוסטרוט 1. נסעתי לעבר פוקוסטרוט א' ומהרמפה צפיתי על פוקוסטרוט 1. חפ"ק נתן שונרי הסביר לי את היעד וזאת לאחר שלפני כן ראיתי את היעד מכוון נוסף - ממערב. היו עוד כשעתיים עד חשיכה והחלטתי שתקיפת פוקוסטרוט 1 תבצע בלילה. התקשרתי לפלוגה ד' ואמרתי להם שישמרו על עצמם, שלא ינסו להתקדם והם ישמשו כחיפוי וכעתודה לתקיפה, באם יהיה צורך. נפגשתי עם מח"ט 14 בפוקוסטרוט א' וגבשנו את תכנית ההתקפה. התכנית הייתה לעבור עם הכוח התוקף דרך פל' ד' ולתקוף את השטח החיוני של היעד מכוון דר' - דרום מזרח לכוון צפ' מערב. קראתי לתצפית מפוקוסטרוט א' את מ"פיים ג'

ומסייעת וכל אחד הביא אתו את קציניו ומספר סמלים והם צפו היטב על היעד החכנית הבסיסית הייתה לתקוף את היעד בשעות הערב המוקדמות אך הפלוגה שהייתה באיזור עז חנידק נתקלה בכוח חי"ר מצרי והם הרגו 7 חיילים מצריים. בקשתי מ-מח"ט 14 לא ללחוץ עלי בשעת ה-ש" והוא הורה לי לסיים את התקיפה עד אור ראשון. זה היה נוח מאוד לא להמצא בלחץ. נתנו פקודה מסודרת וחדריכים מפורטים בכל הרטפות עד לאחרון החיילים. טווחתי את הארטילריה בשעה 1700 לערך ומשך כל השעות שלאחר מכן הנחתנו את הארטילריה על היעד בקצב 2 פגזים לדקה.

בתאריך 10-220230 הפלוגה יצאה לתקיפה, כמתוכנן, בציר ההתקדמות. הלילה היה חשוך מאוד וה-מ"פ הסתייע בהנחתות הארטילריות לשם נווט. הפלוגה שכבשה את היעד נצרה את אישה עד להתקלות באויב והמוצב נכבש ללא כל אש. הפלוגה נתקלה בחיל חי"ר שאותו היא הרגה ובשעה 0430 היעד היה בידינו. בשעות האור הפלוגה ביצעה טריקה נוספת ושבתה 2 חיילים מצריים נוספים וכמויות גדולות של נשק ותחמושת. בתקיפה זו היה לכוחותינו פצוע אחד וזאת מפגז קצר של הארטילריה שלנו שרסיס פגע לאחד הקצינים בכחף.

תאור ה-מח"ט

בתאריך 22 אוק' 73, לפנה"צ החטיבה הייתה פרוסה באופן כללי כביום אתמול :-

א. גד' 184 ו-יח' 88 באיזור פרח 6620 ומצפון לסגול 310 עד חבית 27.

ב. גד' 79 - ורדית 32.

ג. יח' 424 - ורדית 32.

ד. כוח שמוליק הוצא מפוקוסטרוס א' לשם התארגנות ומנוחה וצורף ל-יח' 424.

הוריתי ל-מג"ד 184, בשעה 0700, לטהר את איזור סגול 355. מג"ד 184 דווח לי כי על העצים מצפון לחבית 27 ישנם צלפים הממוקמים על העצים, מונחתח עליו ארטילריה יש מספר נפגעים כולל טנק אחד שנפגע ע"י ארטילריה. הקציחי ל-גד' 184 סיוע ארטילרי עם פגזי רסוק אויר ועכבתי את תנועתו. לאחר מכן הציע לי מג"ד 184 כי יסיג את עיקר הכוח לפרח 6620 וממקומו הוא שולט על הגשר בחבית 27. אשרתי לו הביצוע וכך בוצע. בשעות הצהריים הגיעו ידיעות על הפסקת אש צפויה. בימים החולפים נוצר הרושם שהתקבל מעדכוני אר"מים כי אין מגבלות זמן, והנה עתה מדובר על הפסקת אש קרובה. קבלתי הוראה ממפקד האוגדה לנסות ולהשתלט על שטחים נוספים לכוון צפון. הבהרתי ל-מג"דים ברשח הרדיו על קוצר זמן והוריתי את הפקודות הבאות :- גד' 184 ו-יח' 424 ינועו צפונה בציר חבית, ככל שניתן להתקדם, בפיקוד מג"ד 184. גד' 79 ו-יח' 88 בפיקודי נעים אחרי חט' 35 על ציר מסכה צפונה במגמת פריצה לעיר איסמעיליה וצפונה לה. גד' 184 ו-יח' 424 התקדמו צפונה ובשעות הערב הגיעו עד סגול 378. הכוח שבפיקודי נע בעקבות חט' 35 והגענו עד מסכה 20 שם נעצרו כוחות חט' 35 ע"י האויב וסבלו נפגעים רבים.

תאור מג"ד 184 (סא"ל אלמוג אברהם)

בתאריך 22 אוק' 73, בין השעות 1300 - 1400 קבלתי מה-מח"ט לנוע על ציר חבית, צפונה כמה שניתן. לצורך זה קבלתי ת"פ את יח' 424, יח' 88 ו-פל' חה"נ. נענו צפונה בשיטה שפעלנו בעבר. בראש נעו 2 נגמ"שים בי.טי.אר 50, אחריהם נע כוח חי"ר וסנקים בעקבותיהם. עברנו את הגשר בחבית 27 נכנסנו לכפר עז. א-דרינה שבאיזור סגול 355 וכבשנו אותו. היתה התנגדות וירו עלינו מספר טילי נ"ט. ע"ג הכביש היו מוקשים שאותם פנינו והיה מקרה ששרשרת מוקשים נמשכה, כ-50 מ' לפני הסנקים, מאחד הבתים שליד הכביש. פל' ה-חה"נ פנתה את המוקשים ולמרות זאת, לאחר דווח שהשטח נקי, אחד הסנקים שלנו עלה על מוקש. הגענו עד סגול 378 ואזי החלה הפסקת האש כשאנו ממוקמים במרחק של כ-30 מ' מהאויב המצרי.

תאור מפקד יח' 88 (רס"נ יודביץ יוסף)

בשעות הבוקר של ה-22 באוק' 73, התפרשנו שוב לחצפיות באגפים. על כל דבר חשוד פתחנו באש הסנקים או ה-נגמ"שים. בשעות אחה"צ קבלנו פקודה לתפוס את הגשר, בחבית 27. הסנקים של גד' 184 תפסו עמדות חיפוי מדרום מערב לגשר. 2 נגמ"שים בי.טי.אר 50 מ-פל' ג' בפיקודו של בר-ניב, נעו משני צידי ציר חבית כאשר מאחורי כ"א מהם הולכת מח' חי"ר. 2 ה-נגמ"שים עברו את הגשר ותפשו עמדות מעברו וה-חי"ר טיהר את הגשר והתמקם באיזור.

לאחר זאת קבלנו פקודה מה-מח"ט לנוע במהירות על הצירים חבית - ורדית, להצטרף לחטיבה ולהיות בכוננות לפרוץ דרך איסמעיליה ולהשתלט על השטחים השולטים באיזור אדום 6918 מצפון מערב לעי? הגענו בכל המהירות האפשרית, הצטרפנו לכוחות החטיבה על ציר מסכה והמתנו מספר שעות, תוך התקדמות איטית ומחח רב כחוצאה מאי ודאות באשר להפסקת האש הצפויה. ניתנה פקודה להתקפה עם סדר תנועה והפסקת האש השיגה אותנו.

תאור מפקד יח' 424 (סא"ל ספקטור משה)

בתאריך 22 אוק' 73, היה הכוח של שמוליק ת"פ. נענו לכבוש את איזור נפישה עם 2 פל' קדימה ו-פל' מאחור בחיפוי של הסנקים מ-גד' 184. לא היתה התנגדות משמעותית פרט למספר טילי נ"ט שמל שנורו עלינו מכוון החורשה בסגול 378 שאת צווחו השמדנו.

תאור ה-מח"ט

בציר מסכה היתה התנגדות עיקשת של האויב. גד' 48 (קצ"ה) שפעל ת"פ חט' 35 נחקל במסך .
 ארטיילרי כבד, שגרם לו כמות גדולה של נפגעים וכתוצאה מכך שובשה פעולת הגדוד. מח' סנקים
 מ-גד' 79 בפיקודו של סגן ישראל דגן שהוכפפה ל-גד' 48 הושמדה ע"י המצרים באיזור "מפעל
 הביוב". מפקד האוגדה הורה לי להיות בכוננות לפרוץ עם כוחות החטיבה שלאורך הציר - גד' 79
 ו-יח' 88 בסיוע ארטיילרי את ציר מסכה, דרך איסמעיליה, לעבר השטחים השולטים מצפון מערב לעיר.
 נתחי פקודות מקדימות והיינו נכונים לפעולה, אם כי היה ברור שהלחימה המצרית הינה עיקשת
 והפעולה תגרור כמות רבה מאוד של נפגעים. הבעתי את דעתי בפני מפקד האוגדה וסוכם כי נבצע
 מבצע זה רק בליט ברירה.

במקביל לפעולת גד' 184 ו-יח' 424 בציר חבית הוכפף לחטיבה גד' צנחנים בפיקודו של
 אפרים בראנד שהיה מתוכנן לכבוש את גשרי נפישוה. ה-גד' נע ע"ג משאיות עד איזור חבית 27 ומשם
 יצא בתנועה רגלית בשעה 1800 לערך, באגוף מערבי דרך בתי הכפר שממערב לכביש. כתוצאה מהפסקת
 האש הצפויה זיהכמות הגדולה של נפגעים שהיחה ב-חט' 35 ומתוך רצון להתרכז על מאמץ אוגדתי אחד,
 הורה לי מפקד האוגדה לבטל את כפיפת הגדוד ולהחזירו דרומה - דבר שבוצע.

עם רדת החשיכה, נכנסה הפסקת האש לתוקפה ופעולת הפריצה לעבר איסמעיליה בוטלה. עסקנו
 בפינוי נפגעים מ-חט' 35 ובטיפול בהם משך שעות הלילה ולקראת בוקר חזרנו עם כוחות החטיבה
 לאיזור צומת ורדית - חבית.

תאור ה-קרפ"ח (סרן דורון מייזל)

בליל ה-22 ל-אוק' 73, בשעה 1900 בערב, ספגו כוחות הצנחנים של חט' 35 ו-247 נפגעים
 רבים מהפגזה מאסיבית של המצרים עם כניסת הפסקת האש לתוקפה. קרפ"ח 35 התקשר עמי ובקש סיוע
 רפואי בצורת רכב פינוי משוריין למסכה 20, היכן שרוכזו הנפגעים הרבים.

יצרתי קשר עם מפקד ה-גר"פ והרופא האוגדתי וקבלתי חצי פלר"ק. פגשתי את הכוח הזה
 בורדית 32, והובלחיו לאורחה, שם הוא פרס במבנה בית החולים.

כמו כן קבלנו 3 נגמ"שים בפיקוד קצין שיצאו לעבר מסכה 20 לפנות משם נפגעים. בנוסף
 לכך קר"פ 79 שהיה עם גדודו בעקבות חט' 35 הוזעק וטיפול בנפגעי חט' 35 במקום הפגעותם.
 לאורחה הגיעו 64 נפגעים בחלקם פצועים אנושים וקשים.

בצענו במקום התרמות דם, הפצועים טופלו והתעוררה בעית הפינוי. לא ניתן אישור לפינוי
 ורק בעקבות לחץ בלתי פוסק של מח"ט 14 ומפקד האוגדה הגיע מסוק יטעור שפינה את מחצית הנפגעים
 ל-ביח"ש מוסט 309 בפאיד ועשה סבב שני לפינוי שאר הנפגעים.

תאור קח"ש (סרן יעקב לופו)

בתאריך 19 אוק' 73, צלחו כוחות החטיבה את תעלת-סואץ. באיזור לקקן נשאר גד' 184 בהתארגנות. ארגנתי את מח' החימוש של הגדודים ו-פל' החימוש מה-גש"ח ובצענו תיקונים בסנקים של גד' 184. התארגנו במסגרת הגדוד ושהינו במחיצתו. משך שעות הלילה היחה הפגזה כבדה שהכבידה על ביצוע התיקונים בסנקים.

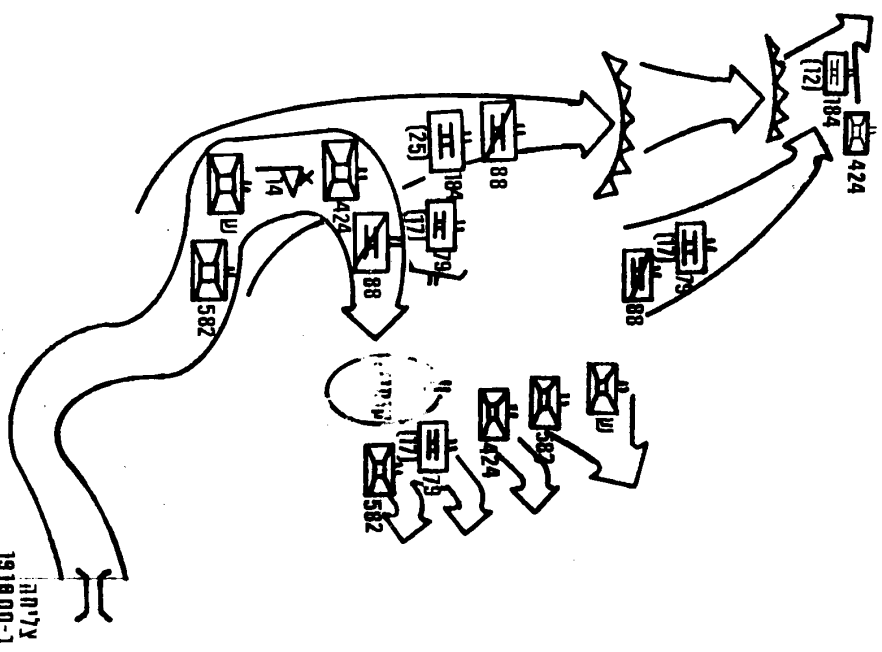
בתאריך 20 אוק' 73, צלחנו כלל פל' החימוש, בעקבות גד' 184 והצטרפנו לכוחות החטיבה. משך התנועה תקנו רק"מ ורכב, כולל של יחידות שלא מהחטיבה.

בתאריך 21 אוק' 73, הצטרפה אלינו פל' החימוש ובמאמץ משותף תוקנו כל הסנקים שניתן היה לתקנם.

תאור ה-מח"ט

בתאריך 23 אוק' 73, המשיך גד' 184 ו-יח' 424 להתמקם באיזור סגול 378 וסביבתו וניסינו להשתלט על שטחים נוספים. נשלח כוח מ-גד' 184 על ציר נורה לכוון צפון מערב ובאיזור נורה 31 סנק ו-נגמ"ש מהכוח נפגעו ע"י טילי נ"ט סאגר. ה-נגמ"ש ננטש והסנק חילץ עצמו לבד. גד' 79 ו-יח' 88 התארגנו באיזור צומת ורדית - חבית והתכוננו להתפתחויות נוספות הצפויות לאור אפשרות להפרת הפסקה האש.

מהלכי קרבות חטיבה 14 ימים: 19.08.73

- תקרא:
- '19 אוק'
 - '20 אוק'
 - '21 אוק'
 - '22 אוק'

191800-1